



NATAŠA TIČ RALIJAN, IGRALKA

# VSAK ČLOVEK IMA SVOJE LEKCIJE

Dobiva se v središču mesta, kamor pride s prikupnim kužkom.

»V varstvu ga imam, da se naučim biti še pasja mama,«  
simpatično pripomni in mi seže v roko.

BESEDILO: TJAŠA PLATOVŠEK // FOTOGRAFIJE: ALEKSANDRA SAŠA PRELESNIK

**N**aročiva presni tortici in potem se začne najin pogovor o sladkih pa tudi grenkih temah, skozi katere jo je vodilo življenje. In pri tem se njena beseda ne ustavi. Odkrito spregovori o duhovnosti, osamljenosti, vlogi žensk, vzgo-

ji otrok, menopavzi, odnosu s sestro, moških, tabujih in gospodinjenju. Nataša Tič Ralijan – igralka, humoristka, mama in predvsem ženska, ki ne glede na udarec, ki ji ga prizadene življenje, vedno vstane in se dvigne kot feniks iz pepela.



**Kot otrok niste želeli postati igralka. Kako danes gledate na svoj poklic, ga čutite kot poslanstvo? Verjamate v to, da imamo ljudje tudi sicer v življenju svoje poslanstvo?**

Ja, mislim, da ima vsak svoj prostorček, namen, usodo, (tudi) karmo. Vse to pa je vseeno povezano s svobodo, saj lahko sam odrejaš, kaj boš delal, mislil in rekel. Sam se odločiš, ali boš sledil temi ali luči. Verjamem, da so vsa pota, poklici in naloge v službi višjih stvari, v službi napredka posameznika in človeštva. Verjamem tudi v to, da živimo več življenj. Če si iskren do sebe, kar ni lahko, in ko znaš prisluhniti notranjosti, dobiš namig, kaj je tvoja naloga v življenju. Žal se tega pogosto zaveamo šele ob velikih življenjskih preizkušnjah, pri meni se je to zgodilo, ko sem zbolela. Prej se je težko soočiti sam s sabo, saj je to povezano tudi s strahom in neprijetnimi občutki. Veliko je mamljivcev v okolju, ki ti te trenutke pomagajo pozabiti, utišati. Hrana, pijača, droge, tudi televizija ... Veliko je tovrstnih površinsko zabavnih stvari, za katere misliš, da te nahranijo, a si v resnici nato še bolj prazen, in se hkrati počutiš ogoljufanega.

**Ste poduhovljena oseba. Je bil razlog za to kakšen prelomni trenutek ali ste se k duhovnosti zatekli postopoma?**

Ne bi rekla, da sem se zatekla, saj to pomeni, da sem pred nečim bežala. Bolj je šlo za to, da me je duhovnost kot taka začela zanimati. Prelomen je bil čas, ko sem zbolela, pa seveda tudi poznejši usodni dogodki. Videla sem, kaj ima pomen v življenju, kje je smisel in zakaj sem tu. Drugače si razlagaš tudi stvari, ki si jih naredil v preteklosti. Veliko ljudi živi veliko bolj globoko kot jaz, pa sploh niso vidni. In obratno. Veliko je ljudi, ki živijo bolj površinsko kot jaz, pa so bolj vidni in uspešni. Za ta korak se mora odločiti vsak sam, globoko v sebi in z zavedanjem.

**Torej sledite tudi kakšni določeni veri?**

Seveda sledim veram - odvisno od tega, koliko mi plačajo, imam več odprtih računov zanje in potem malo menjam. Enako je s političnimi strankami. Pomembno je samo, da na koncu vedno ostajam veganka. (smeh)

**In molite?**

Trenutno molim za svaka, ki ga je zadela kap, in sicer gre za preprost stavek, ki ga izgovarjam večkrat na dan. Že nekaj let sledim antropo zofiji in jo raziskujem. Našla sem veliko logičnosti in stvari, ki jih lahko sproti preverjam. Ob tem mi je lepo, ni pa enostavno. Tako denimo že nekaj let delam zgolj eno knjigo ... Duhovnost je namreč nekaj, o

čemur moraš razmišljati in se s tem ukvarjati vsak dan, sicer lahko hitro kaj pogoljufaš. Trenutek tu in zdaj je treba izkoristiti in ob tem ne smemo pozabiti, da je vsaka sekunda priložnost za nove odločitve in spremembe. Izgovorov, da ni priložnosti, ni.

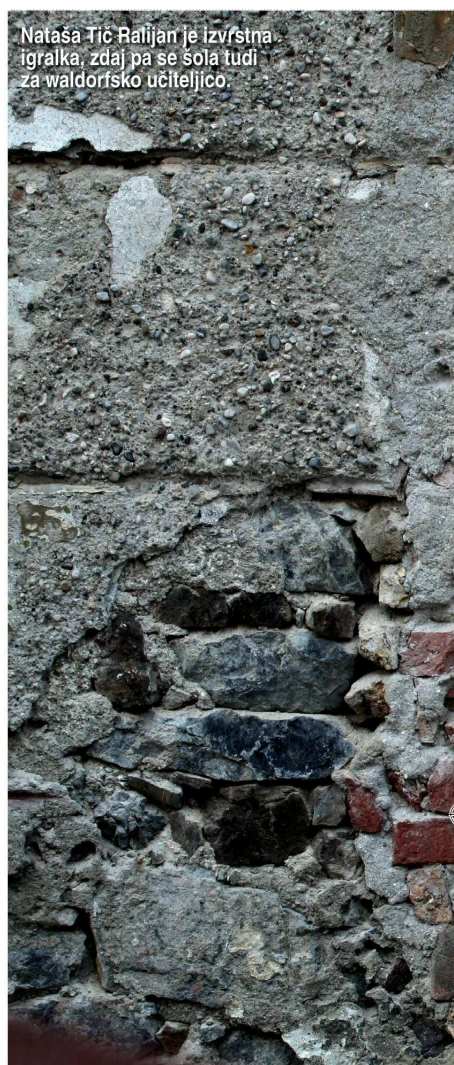
**Omenili ste svaka, trenutno pa skrbite tudi za sestrinega kužka. Delujete kot precej povezana družina. Kakšen je vaš odnos z mlajšo sestro v primerjavi z bratskim odnosom vaših sinov?**

To je krasna priložnost, da vadiš neke odnose, ki so vezani na blizu, a ne preveč blizu. Niso tako nujni kot odnos otrok-starš in partner, so pa kljub temu lahko zelo bogati in lepi ali pa ti dajejo neprijetne stvari. Sam se odločiš, kakšno dinamiko boš soustvarjal, vsaka stran pa mora vložiti svoj del truda v namen skupne složnosti. Pri bližnjih je vse intenzivnejše. Med mojima sinovoma je tri leta starostne razlike ... Ravno ko en pride v neko obdobje, gre drugi že korak naprej, tako da se bosta drug drugemu pridružila mogoče malo pozneje. Fantje so drugačni, kot smo punce. Moja sestra je zelo posebna, ker je hud borec. Že od tretjega leta se namreč bojuje z avtoimunskimi boleznimi. To, kar sem sama dala skozi v življenju, je sicer medijsko zanimiva zgodba, a njena je zmagovalna. Čeprav so njene zmage tihe, niso zato nič manj pomembne. Jaz v odnos svojih sinov ne morem posegati, ker je to njun dogovor, lahko pa jima dajem zgolj dober zgled.

**Kako pa sinova vzgajate v primerjavi z vzgojo, ki ste jo imeli doma? Sprva ste ju namreč vzgajali v krogu družine, zdaj ste bili primorani prevzeti tudi vlogo njenega očeta ...**

Zdaj, ko se šolam za waldorfsko učiteljico, pa ne zato, da bi postala učiteljica, temveč zato, ker me to zanima, in ker na waldorfski gimnaziji tudi režiram predstave, vidim napake, ki sem jih v vzgoji naredila. Seveda noben starš ne naredi napake namenoma, ampak zato, ker misli, da je to, kar dela, prav. Z Gašperjem sva sicer naredila nekaj napak, vendar po toči zvoniti je prepozno. Je pa tudi res, da smo si različni, in tako mogoče en otrok potrebuje bolj permissivno vzgojo, drugi manj, vsi pa potrebujejo neko čvrstost.

Mi smo bili bolj generacije t.i. flower power staršev oz. 'ameriške filmske romantike', dandanes pa civilizacija in družba ženskam velikokrat povesta, da ne znamo dovolj, da naša intuicija ni zanesljiva, da se je treba učiti iz knjig, poslušati strokovnjake, zdravnike ... Prav je prisluhniti, vendar z dobro mero razmisleka, predvsem pa moramo v prvi vrsti prisluhniti sebi. Odgovornost nosimo sami.



Nataša Tič Raižan je izvrstna igralka, zdaj pa se šola tudi za waldorfsko učiteljico.

**Ko smo ravno pri najstnikih in ženskah. Kako pa je s hormoni v vaši družini glede na dejstvo, da ste prešli v menopavzo?**

Dva najstnika plus ženska v menopavzi je enačba za hormonsko bombo. (smeh) Hormoni v našem domu skačejo kot fliper žogice od tal do stropa. Včasih jima nekaj govorim, vendar gre to pri njiju skozi eno uho noter in skozi drugo ven. Pri tem skačem kot palček Cepetavček in cvilim nekaj sebi v brado. Onadva pa na drugi strani marsikdaj ne razumeta, da je njuna mati včasih že pošteno utrujena. (smeh)

**In kako kot ženska doživljate menopavzo?**

To je zame neko novo obdobje, v katerem predvsem raziskujem in spoznavam svoja nova poslanstva. Delati moram, kot da jih imam 25, čeprav bi se morala umiriti in se prepustiti zmernosti. A kaj, ko že družba od

«**<<<>>>**»

Če prisluhneš  
sebi, dobiš  
najboljši  
namig.

«**<<<>>>**»



žensk pričakuje, da delujemo kot najstnice, in to tako fizično kot mentalno.

**Ko sva ravno pri družbi. Ta na nežnejši spol »pritiska« tudi z diktatom lepote in večne mladosti. V igrilstvu je to verjetno še bolj prisotno in veliko igralk se odloči za lepotne posege. Kako vi gledate na te stvari?**

Če bi bilo zastoj, bi se za to odločalo še več ljudi, te specialne zdravnike pa verjetno ta posel ne bi več toliko zanimal. Če pa bi ljudje vedeli, da je vsak poseg konkreten poseg v telo, se ga mogoče tudi ne bi lotili. Ne nazadnje že narkoza sama po sebi ni nekaj, kar bi si naše telo želelo. Ne samo telo. Sprejeti sebe je težko, in to ni nekaj, kar bi si vodilni v družbi želeli, saj če si preveč zadovoljen sam s sabo, nisi slepo poslušen in ne slediš napotkom. Družba (je) dandanes vzgojena tako oziroma vzgaja tako, da moramo biti kot posamezniki

na povodcu, biti popoln pa je del tekme, ki nas jo učijo. Naučeni smo, da vedno teknujemo, sami s sabo, z drugimi, najhujša pa je tekma v partnerstvu. Svet bi moral biti narejen v bratstvu, ne v tekmovalnosti. Jaz sem zdaj v letih, ko mi ni treba več biti lepa, čeprav najdem na sebi, da še vedno nosim tudi lepoto.

**Se ne bojite staranja?**

Ne, saj postajaš z leti notranje bogatejši. Veselem se da bom imela več časa, se pa lahko ustrašiš zavrnitev, ko vidiš, da starejši človek v družbi ni cenjen. Ustrašiš se, da ko boš nekam prišel, te ne bodo vzeli kot svojstveno bitje, ampak kot 'starejšega človeka'. Spoštovanje je upadlo z našim bezljanjem v ritmu vsakdana, ki ga živimo. Ljudje bi morali biti enakovredni, pa žal nismo. Žal pa pogosto neenakopravnost med generacijami opazimo šele, ko smo tudi sami na pragu novega obdobja.

**Kako pa je s partnerstvom?**

Moški želijo, da jih ženske razumejo in ve-lja tudi obratno. Pri ženskah je to še toliko težje, ker gremo skozi več različnih obdobj, ki prinašajo spremembe v naša življenja in posledično partnerstva. Ko potegnemo črto, si moramo priznati, da smo si pač različni, da enakopravni na vseh področjih ne moremo biti. Kot ženska ne želim »funkcionirati« kot kak moški. Težava pa je tudi, če si v mojih letih želiš najti partnerja. Veliko izbire namreč ni. Premalo prebujenih moških hodi po svetu in imamo premalo potrpljenja. Tudi marsikatera od mojih prijateljic pravi: »Če ne v tem življenju, pa v naslednjem.« In morda imajo prav. (smeh)

**Ste kdaj počutite sami ali osamljeni?**

Se in včasih se mi tudi paše malo povaljati se v tem, biti uboga in sama ... Ko se mi čez

nekaj časa ne da več, moram biti iskrena in si priznati, da imam ogromno možnosti, veliko ljudi, ki me podpirajo, stvarstvo, skratka ogromno stvari in bi si že lagala, če bi rekla, da sem čisto sama. Kot večina ljudi imam tudi jaz neprijetne občutke ob zavrnitvah. Sploh ob velikih ... Včasih zato do stvari pristopim s kančkom jeze. Tudi z več kot kančkom. Konec koncev sem samo človek, ki potrebuje neko pozornost. Želim, da me opazijo. Ljudje smo v duhu povezani, vsak posameznik pa je v kozici s svojo duhovno 'mineštro', ki smo si jo sami zakuhali.

### Brez težav govorite o temah, ki so tabu. Je za vas kakšna stvar tabu?

So stvari, ki sicer niso tabu, jih pa ne zmorem. Ne morem gledati grozljivk in vojnih filmov. To me preveč potlači, prestraši, zjezi in razočara. Ko sem gledala film Življenje je lepo, sem imela travmo nekaj let in tudi dokumentarci o taboriščih so se me kot majhno deklico zelo dotaknili, saj vsebin nisem razumela. Te občutke sem potlačila in jih nato podoživela po bolezni, ko sem imela posttraumatsko depresijo.

### Kaj pa, če bi dobili vlogo v katerem od tovrstnih žanrov?

To je drugače in vloge ne bi nujno zavrnila. Negativna čustva izvirajo iz čustva strahu. A življenje je treba ceniti, ker je velika danost, zato moramo strahove premagati. Brez žrtvovanja pa tu žal ne gre. Predvsem žrtvovanja ugodja ... he he ...

### V življenju ste imeli tudi sicer veliko preizkušenj. Kaj vas je gnalo naprej, vam omogočilo, da ste se vsakič znova pobrali?

V sebi ljudje nosimo edini oltar, ki smo mu v življenju nekaj dolžni. In mislim (namreč), da ima vsak v sebi skrinjico, v kateri je veliko ključev ... Ko nosimo neki problem, v sebi nosimo tudi rešitev zanj. Do ključev rešitve moramo priti v tišini, iskreno in brez ega, ki ti prišepetava v uho malo bolj primitivne stvari. Potem pridejo sreča, volja, hvaležnost za življenje.

### Egu na tem mestu pripisujete velik pomen ...

Ja. Včasih zaslutim, ko mi ego reče: »Nikoli več se ne boš smejala. Vsa tragična boš hodila po svetu!« Ob tem občutim pokrovko, ki me duši, in čakam, da jo bom lahko dvignila ... V življenju nas preplavijo čustva, ego pa brez občutenj misli, da bo umrl, zato se stalno bori, da je v njih, na različne načine. Ko mi le uspe privzdigniti pokrovko, začutim, kako dragoceno je življenje, in takrat me obda sreča. Začutim, da sem življenju nekaj



dolžna, da izkažem hvaležnost. Zviti ego je nujno zlo. A preizkuševalci okolja so nam hkrati v pomoč, da ne ostanemo 'beboti'.

### Prebrala sem, da je bilo včasih zamujanje del vašega vsakdana. Še vedno zamujate?

Sem nekdo, ki mu ni bil dan občutek za čas. Vseeno sem na tem področju res veliko naredila, saj se zavedam, da sem dolžna to spremeniti iz spoštovanja do drugih. Brez reda in discipline namreč ni napredka. Vse zunanje stvari so izraz notranjosti in obratno. A priznam, da včasih tudi ne zmorem.

### Ena vaših najbolj prepoznavnih vlog je bil lik Ane Lize, ki je bila znana po tem, da se je vedno zanašala na modrosti svoje none, medtem ko je bila sama bolj slaba gospodinja. Kakšna gospodinja pa ste vi?

Pomembno se mi zdi, da vse stvari delam sama, zmorem pa jih tudi podeliti. Recimo avto mi operejo v avtopralnici, ker lahko tam bolj zajezijo odtok čistil v naravo, kot lahko to storim sama doma. Zdravo si kuham, spalnico imam narejeno po feng šuju. Pri bratrancu sem dve leti delala tečaj in zavedam se vseh energij, ki so v prostoru in so povezane z barvami, oblikami, materiali in postavitvami. Želim, da mi je prostor v pomoč.

Perem z ekološkim čistilom, ne likam, strogo ločujem odpadke. Rada imam pospravljeno, imam pa koticke, ki jih ne zmorem pospraviti. Zelo me moti, kadar ni pospravljeno, moja dva najstnika pa ne. Eden je recimo rekel »pa saj naše stanovanje ni takšno, da bi lahko bilo pospravljeno« in bil s tem zadovoljen, drugi

pa »dobro, dobro, saj bom pospravil«. Čez dva dni je le nekaj naredil.

### Ukvarjate se tudi z biodinamičnim vrtnarjenjem ...

Biodinamika sledi vplivom iz kozmosa, izza ozvezdij in v našem osončju. Glede na položaj lune pred njimi, njeno rast in oddaljenost ugotavlja ugodne dneve za sejanje, sajenje, presajanje, obdelovanje in spravila določenih vrst vrtnin. Uporabljajo se zdrava semena. Taka semena nosijo v sebi moč, da kljubujejo sušam, nevihtam, veliko bolj kot nezdrava in celo gensko spremenjena semena. Biodinamika skrbi za zemljo, zemlja je tista, ki nam daje zdravo hrano. Pomembni so naravni preparati. Pomembno je tudi, s kakšno energijo vrtnariš, pripravljаш hrano in tudi ješ.

### Kakšnim šalam se smejite?

Svojim. (smeh) Zelo rada se smejim šalam, vseh so mi intelektualno, brihtno humorni ljudje in šale. Večkrat pa pozabim na humor, kadar se tiče domačih stvari, sploh otrok, in sem prevečkrat zatežena mama. Ko postaneš starš, je odgovornost večja in skrb se neprijetno poveča. Odhajajočega polnoletnega sina bom morala pustiti, da vzame stvari v svoje roke.

### Kakšni so trenutno vaši projekti, zaposlitve, s čim se ukvarjate?

Zaposlena sem v Mestnem gledališču ljubljanskem, ravno smo imeli premiero Mercadet, pred mano pa sta še dve novi predstavi. Druga (predstava) bo bolj psihološka, žensko obarvana, tretja pa bo muzikal. Igram še v predstavi Dekliščina Špas teatra. Dajem tudi glas lutki Črtici na RTV. Potem obiskujem še seminar za waldorfske učiteljice. Pa imam dva najstnika ... ■

Ko nosimo  
v sebi problem,  
nosimo v sebi  
tudi rešitev  
zanj.